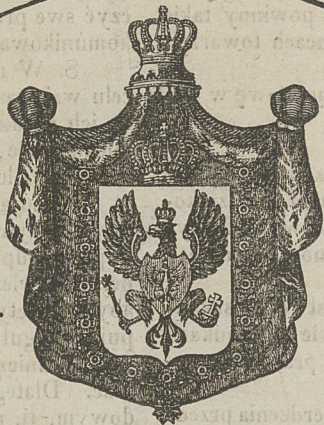

GAZETA W. MIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

PRZEDPŁATA:Czwietrócznie dla miasta Poznania 1 tal. 20 sgr.
na całe Prusy 2 tal.**INSERATY:**1 sgr. 3 fen. od wiersza na 1 szerokości
przyjmują się tylko w ekspedycei.

Drukarni i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński w Poznaniu.

Telegraficzna wiadomość Gaz. W. Ks. Pozn.

Malta, w środę, 6. Stycznia — Według urzędowej w tej chwili nadeszłej depeszy umarł na dyaryą Havelok Windham pod Cawnporem przez kontingens Gwaliorski pobity, utracił niemal pułk cały. Campbell pobił powstańców w walnej rozprawie. Strata powstańców niezmierna.

Telegraficzna wiadomość.

Rzym, 28. Grudnia. — Zamiast dziekana kardynałów, który dla podeszłego wieku opuścić nie mógł swego pomieszkania, składał powinszowanie w Boże narodzenie papieżowi kardynał Matei. Wiadomość o zawarciu konkordatu między stolicą apostołską a Neapolem okazuje się za wczesną.

Berlin, 7. Stycznia. — Najj. Pan raczył udzielić nadleśniczemu baronowi Doernberg, w Arnsergu order orła czerwonego 2. kl. z dębowym liściem, radcy rej. Heyderowi w ministerstwie spraw rolniczych, order orła czerwonego 3. kl. na pęclicy, nauczycielom Muermanowi w Hemmerde, Dienorowi w Lautzenhausenem, posługaczowi rejencyjnemu Schmidowi w Poznaniu powszechną oznakę honorową, a zamianować radcę apel. Greiffa w Wroclawiu nadprokuratorem przy sądzie tamecznym apelacyjnym.

Berlin, 6. Grudnia. — U Hübnera w Lipsku wysłała bardzo ważna lubo mała broszura traktująca o kwestyi banknotowej, w której autor oświadcza się przeciw wszelkim papierkom pieniężnym niemającym rezerwy w brzęczącej monecie. Autor z bystrością utrzymuje, że wydawanie not niemających podstawy odpowiedniej w brzęczącej monecie, nie ma innego celu, jak zyski akcyonaryuszów i że tak zwane ułatwienie interesów jest tylko pozorom, bo pomnażanie znaków wartości bez właściwej wartości z początku przykłada się do obniżenia procentu, ale ponieważ wszystkie przez to produkta podnoszą się w cenach, przeto i procenta w górę rosną. Jeżeli bank nie może dostarczyć dostatecznej ilości gotowizny, natenczas musi ograniczyć swe środki obiegowe, a że tego nieprzewidziano, przeto kupy niemożą dotrzymywać terminów swych liwerunkowych i ich kredyt upada. Ganią, że Prusy bez potrzeby odstąpiły w swoich bankach od podstawy metalowej i mimo tego osławiły inne banki, chociaż te przedstawiały o tyle lepszą gwarancją, o ile przy większych kapitałach mniej not wydawały, jak bank pruski. Pomnażanie not wprowadza w błąd pod względem zasobów kapitałowych i jest powodem tak wielu niebezpiecznych spekulacji. Dowodzenia te w małym owem piśmie i poczynione uwagi pochwalają nawet ci, co w ogólności za innem idą zdaniem.

Zeit zamieszcza następujący na pół urzędowy artykuł: Frankfurcka Postztg. rozpoczyna od nowego roku swoje kolumny następującym artykułem znad Menu: »Prusy i przesilenie handlowe,« którym chce dowieść, że rząd pruski, kiedy do niego zanesiono prośbę o pożyczanie trzech milionów Hamburgowi, tylko chciał filialny bank swój w Hamburgu założyć, aby przynieść ulgę tamecznym interesom i przytem położył warunek, ażeby Hamburg ułożył prawnie stosunek własnych marek bankowych do pieniędzy pruskich i aby po tej stopie przyjmował pruskie kasowe bilety i banknoty w kasach swoich. — Możemy zapewnić, że te twierdzenia pod każdym względem są płonne. Prusy nie czyniły pomocy zawisłej od podobnych warunków, ale trzymały się zasad tych samych, które zamieścił prezes ministerstwa pan Manteuffel w swoim rozporządzeniu z dnia 12. Grudnia r. z.

W tych dniach podobno ma wyjść najwyższe rozporządzenie, przedłużające pełnomocnictwa dane przez Najj. Pana J. kr. w księciu pruskiemu.

Preussische Wochenblatt występuje przeciw materyalnemu kierunkowi naszych czasów i powiada, że jeżeli kierunek ten nie obróci się na inne kanały ludzkich czynności i zabiegłości, wówczas przesilenia nowoczesne często powtarzać się będą.

Dla gry na giełdzie zapomniano o wyższych dobrach ludzkości i dla tego czem ludzie przeszają, na tem bywają karani.

Podobne przeglądy o przesileniach handlowych przy nowym roku zamieszczają inne dzienniki zagraniczne a między nimi najznakomitszy Times, który powiada: przeciąg dziesięcioletni zatrzymał swój okrąg czarodziejski. Po przesileniu r. 1847. nastąpiło przesilenie w r. 1857, szybko i dotkliwie, jak na to zasłużono. Czyli się atoli świat poprawił a przez szkody stał się mędrszym, to się później okaże. Przed laty 10, w sześć miesięcy po przesileniu spadło dyskonto na $3\frac{1}{2}$ i w następnym roku na $2\frac{1}{2}$ proc. Podobny wypadek nastąpi w tym roku, a reakcja jeszcze naglę, ale z nią wrócą ludzie do starych nawyków, do dawniejszych a nieuczciwych spekulacji. Wkrótce pojawi się

nowa mania, nowe zabiegi z smutnymi skutkami. Być może, że spekulanci wciągną Indye i Chiny w okrąg swoich przedsięwzięć, a tam będzie obszerne pole do matactw finansowych. Obok tych spekulacji zamierza Rosya w nadchodzących 9 latach ściągnąć do siebie 30,000,000 fszt., na uzupełnienie swoich kolei żelaznych, a tak pragnie tych milionów po doznanych zawodach i kłeskach, iż niecierpliwie czycha na poprawienie się położenia po targach pieniężnych, aby przed innymi stanąć w zawody o pożyczki giełdowe.

Kiedy w ten sposób Times wynurza swoje przekonanie, że ludzie doświadczeniem niepoprawieni będą spekulować i szachrać po targach pieniężnych, jak dotąd szachrailli, będą wpadać peryodycznie w przesilenia, pokazuje na własnym przykładzie, że zapomina sama o rozwoju ludzkości na innej drodze, jak na spekulacyjnej, bo wspominając o nowym wywozie murzynów przez Francją do kolonii, przemawia za tym handlem niewolnikami. Nie można zaprzeczyć praktyczności tej kwestyi. Bez murzynów upadłyby kolonie angielskie w Indjach zachodnich, bo murzyńska praca jest najtańsza. Wyemancypować murzynów trudno, bo toby kosztowało 20,000,000 fszt., a choćby ich właścicielom odkupiono, to znów wróciliby oni pod różnymi tytułami do niewolniczej roboty, jako najkorzystniejszej. Niewolnicy wyzwoleni chętnieby się oddali znów w niewolę, bo trudnoby im przyszło wyżyć się i oddać przy niskich wynagrodzeniach za pracę, a wysokich oprócz tego podatkach.

Tymczasem kwestya niewolnicza jest to węzeł zawyły, angielskie okręty wzbraniają handlu niewolnikami i wywożenia ich z Afryki. Łatwo z tego powodu przyjsć może do starcia się z Francją, która na swych okrętach trudni się podobnym przewozem. Tu panuje sprzeczność między sprzymierzeńcami, a z innej strony znów spolem działającymi w Chinach, Times przecie i to działanie opisuje jako odrębne, ponieważ nie zawarła Francya z Anglią żadnej konwencji do działania wspólnie przeciw Chinom. Jeżeli wspólnie uderzą na Kanton, nie będzie to działanie podobne do wojny krymskiej, którą poprzedziła konwencya wojskowa i ułożenie planu wojennego, ale działanie na własną rękę. Anglia dąży do otworzenia sobie tego niezmiernego państwa, a jeżeli zdobycie Kantonu nie zmięczy cesarza chińskiego, natenczas będzie potrzeba jeszcze lat wielu, aby trzecia część ludności na całej kuli ziemskiej swobodnie handlowała z Europą i Ameryką, bo i Amerykę przed sześciu laty zaprosiła Anglia na gody handlowe na wody chińskie, za którym przykładem poszła i Rosya i także na swoją rękę ubiega się o dział w państwie niebieskiem.

Królestwo Polskie.**Ustawa Towarzystwa rolniczego
w Królestwie Polskiem.****Rozdział I. Cel i środki działania towarzystwa.**

§. 1. Towarzystwo rolnicze w Królestwie Polskiem, ma na celu zjednoczenie pojedynczych usiłowań dla nadania, zgodnie z dobroczynnymi zamiarami rządu, silniejszego popędu przemysłowi rolniczemu w kraju. Towarzystwo zatem wyłącznie zajmować się będzie przedmiotami dotyczącymi gospodarstwa wiejskiego, we wszystkich jego gałęziach, oraz naukami z niem związek mającymi.

§. 2. Dla osiągnięcia powyższego celu towarzystwo następujących używać będzie środków:

a) Starac się poznać dokładnie stan kraju pod względem jego stosunków rolniczych, oraz śledzić postęp rolnictwa za granicą, a zebrane w tym przedmiocie wiadomości, drukiem ogłaszać; b) zachęcać członków swych do robienia prób i doświadczeń rolniczych, i o otrzymanych wypadkach donosić; c) korzystając z istniejącej już instytucyi wystawy zwierząt gospodarskich, dopomagać do jej rozwinięcia i rozpowszechnienia; d) ogłaszać konkursa i udzielać nagrody na rozprawy, oraz pożyteczne wynalazki i ich w kraju zastosowania; e) dopomagać do urządzania w kraju gospodarstw wzorowych; f) w miarę możliwości ułatwiać członkom sprawozdanie i nabywanie pożytecznych narzędzi, machin, płodów rolniczych i zwierząt gospodarskich; g) zbierać bibliotekę i muzeum modeli, narzędzi i machin rolniczych, oraz wydawać peryodyczne pismo, jako stały towarzystwa organ, pod tytułem: »Roczniki gospodarstwa krajowego«.

Prócz tego używać będzie wszelkich innych środków, przez rząd dozwolonych, a do osiągnięcia celu §. 1. skreślonego, zmierzających.

§. 3. Towarzystwo wypełniać będzie wszelkie polecenie, jakiemi go rząd szaszczycać raczy, a postępowaniem starać się zawsze zasługiwać na jego zaufanie.

Rozdział II. Skład towarzystwa, obowiązki i prawa członków.

§. 4. Towarzystwo, wraz z komitetem zarząd jego stanowiącym, składa się z członków czynnych i honorowych.

